

ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ, 2011-2013

Μ. Γ. ΜΕΡΑΚΛΗΣ, ΠΡΟΕΔΡΟΣ

Ομότιμος καθηγητής του Πανεπιστημίου Αθηνών. Ο λαογράφος και φιλόλογος Μ. Γ. Μερακλής γεννήθηκε το 1932 στην Καλαμάτα. Σπούδασε στη Φιλοσοφική Σχολή του Πανεπιστημίου Αθηνών και της Γοτίγγης της Γερμανίας, όπου και εκπόνησε τη διδακτορική του διατριβή. Το 1975 εξελέγη τακτικός καθηγητής λαογραφίας στη Φιλοσοφική Σχολή του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων, του οποίου διετέλεσε και πρύτανης (1981-1982). Στο χρονικό διάστημα 1990-1999 δίδαξε το ίδιο αντικείμενο στο Παιδαγωγικό Τμήμα Δημοτικής Εκπαίδευσης του Πανεπιστημίου Αθηνών, ύστερα από μετάκληση. Είναι πρόεδρος της Ελληνικής Λαογραφικής Εταιρείας και χρημάτισε πρόεδρος της Πανελληνίας Ένωσης Φιλολόγων. Έχει εκδώσει βιβλία αναφερόμενα στη λαογραφία και τη (νεοελληνική κατεξοχήν) φιλολογία και έχει δημοσιεύσει πολυάριθμα άρθρα σχετικά με τα δύο αυτά αντικείμενα.

Επιλογή από τα έργα του:

- (2012) *Για το λαϊκό παραμύθι, Διάδραση.*
- (2011) *Ελληνική λαογραφία, Καρδαμίτσα.*
- (2011) *Οδύσσεια, Γρηγόρη.*
- (2007) *Λαϊκός πολιτισμός και νεοελληνικός διαφωτισμός, Εκδόσεις Παπαζήση.*
- (2005) *Βιργιλίου Αινειάς, Γαβριηλίδης.*
- (2004) *Ελληνική λαογραφία, Οδυσσέας.*

- (2004) *Η συνηγορία της λαογραφίας*, Ίδρυμα Αγγελικής Χατζημιχάλη.
- (2004) *Λαογραφικά Ζητήματα*, Διάπτων.
- (2001) *Νεοελληνικός λαϊκός βίος*, Εκδοτικός Οίκος Α. Α. Λιβάνη.
- (2001) *Παιδαγωγικά της λαογραφίας*, Ιωλκός.
- (2001) *Τα παραμύθια μας*, Εντός.
- (1999) *Θέματα λαογραφίας*, Εκδόσεις Καστανιώτη.
- (1999) *Το λαϊκό παραμύθι*, Ελληνικά Γράμματα.
- (1997) *Δεκαπέντε ερμηνευτικές δοκιμές στον Οδυσσέα Ελύτη*, Εκδόσεις Πατάκη.
- (1996) *Η Οδύσσεια του Ομήρου*, Εκδόσεις Πατάκη.
- (1995) *Παροιμίες ελληνικές και των άλλων βαλκανικών λαών*, Εκδόσεις Πατάκη.
- (1993) *Έντεχνος λαϊκός λόγος*, Καρδαμίτσα.
- (1992) *Ελληνική λαογραφία*, Οδυσσέας.
- (1988) *Τι είναι λαϊκή λογοτεχνία*, Σύγχρονη Εποχή.
- (1987) *Σύγχρονη ελληνική λογοτεχνία 1945-1980*, Εκδόσεις Πατάκη.
- (1986) *Προσεγγίσεις στην ελληνική πεζογραφία*, Εκδόσεις Καστανιώτη.
- (1985) *Τέσσερα δοκίμια για τον Κ. Π. Καβάφη*, Εκδόσεις Καστανιώτη.
- (1980) *Εντράπελες διηγήσεις*, Βιβλιοπωλείον της Εστίας.

ΒΑΛΤΕΡ ΠΟΥΧΝΕΡ, Α΄ ΑΝΤΙΠΡΟΕΔΡΟΣ

Ο Βάλτερ Πούχνερ γεννήθηκε στη Βιέννη το 1947. Σπούδασε Επιστήμη του Θεάτρου (Θεατρολογία) στο Πανεπιστήμιο της Βιέννης και το 1972 απέκτησε τον τίτλο του διδάκτορα της Φιλοσοφικής Σχολής, με μια εργασία για το νεοελληνικό θέατρο σκιών. Το 1977 ανακηρύχθηκε υφηγητής, στο ίδιο Πανεπιστήμιο, με μια διατριβή για τη γέννηση το θεάτρου στον ελληνικό λαϊκό πολιτισμό. Από τότε έχει εγκατασταθεί μόνιμα στην Ελλάδα, συνεχίζει όμως να διδάσκει για 30 χρόνια στο Πανεπιστήμιο της Βιέννης σε μορφή εντατικών μαθημάτων. Το 1975 παντρεύεται την παιδίατρο Α. Μαλαμίση. Διδάσκει επί δώδεκα χρόνια ιστορία θεάτρου στη Φιλοσοφική Σχολή του Πανεπιστημίου Κρήτης. Το 1987 εκλέγεται Πρόεδρος του Τμήματος Φιλολογίας στο Ρέθυμνο. Παράλληλα διδάσκει ως επισκέπτης καθηγητής (Gastordinarius) στο Πανεπιστήμιο του Graz της Αυστρίας στην έδρα της Ethnologia Europaea (1985-86, 1988). Από το 1989 διδάσκει στο Πανεπιστήμιο Αθηνών, στην αρχή στο Τμήμα Φιλολογίας και από το 1991 στο Τμήμα Θεατρικών Σπουδών, στο οποίο έχει διατελέσει πρόεδρος και αναπληρωτής πρόεδρος. Έχει μετακληθεί πολλές φορές ως επισκέπτης καθηγητής σε ευρωπαϊκά και αμερικανικά πανεπιστήμια. Το 1994 εκλέγεται αντεπιστέλλον μέλος της Αυστριακής Ακαδημίας Επιστημών, το 1995 διδάσκει ως επισκέπτης καθηγητής στο Ινστιτούτο Βυζαντινολογίας και Νεοελληνικών Σπουδών στο Πανεπιστήμιο της Βιέννης. Το 2001 παρασημοφορείται για τις επιστημονικές του επιδόσεις με την ανώτατη διάκριση του “Αυστριακού Σταυρού Τιμής για την

Επιστήμη και την Τέχνη". Το 2002 εκλέγεται Πρώτος Αντιπρόεδρος της Ελληνικής Λαογραφικής Εταιρείας, αξίωμα που κατέχει έως σήμερα. Το 1996/97, 1999/2000 και 2003/06 τελεί γενικός συντονιστής των Επιτροπών Κρίσεως του Α΄, Β΄, και Γ΄ Διεθνούς Θεατρικού Διαγωνισμού του Ωνασείου Ιδρύματος. Έχει δημοσιεύσει περί τα 80 βιβλία, πάνω από 300 μελέτες και γύρω στις 1000 βιβλιοκρισίες και βιβλιοπαρουσιάσεις. Χώρος των ερευνητικών του ενδιαφερόντων είναι η ιστορία και θεωρία του ελληνικού, μεσογειακού και βαλκανικού θεάτρου, η συγκριτική λαογραφία, οι βυζαντινές και νεοελληνικές σπουδές, φιλολογικά και ιστορικά θέματα, η έκδοση κειμένων, καθώς και η θεωρία του θεάτρου και του δράματος.

Επιλογή από τα έργα του:

- *Das neugriechische Schattentheater Karagiozis*, 1975, σελ. 250, 30 εικ.
- *Brauchtumserscheinungen im griechischen Jahreslauf und ihre Beziehungen zum Volkstheater*, Wien 1977, σελ. 437, 28 εικ., χάρτες κτλ.
- *Ευρωπαϊκή Θεατρολογία*, Αθήνα, 1984, σελ. 557.
- *Ιστορικά νεοελληνικού θεάτρου*, Αθήνα 1984, σελ. 221.
- M. I. Manusakas/W. Puchner, *Die vergessene Braut. Bruchstücke einer unbekanntten kretischen Komödie des 17. Jahrhunderts in den griechischen Märchenvarianten vom Typ AaTh 313c*, Wien 1984. (Sitzungsberichte der phil.-hist. Klasse der Österreichischen Akademie der Wissenschaften, vol. 436), σελ. 232, 4 χάρτες.
- *Σημειολογία του θεάτρου*, Αθήνα 1985, σελ. 122.

- *Θεωρία του λαϊκού θεάτρου*, Αθήνα 1985 (Λαογραφία, παράρτημα 9), σελ. 160.
- *Οι βαλκανικές διαστάσεις του Καραγκιόζη*, Αθήνα 1985, σελ. 109.
- *Ελληνική Θεατρολογία*, Αθήνα 1988, σελ. 492.
- *Λαϊκό θέατρο στην Ελλάδα και στα Βαλκάνια. Συγκριτική μελέτη*, Αθήνα 1989, σελ. 402.
- *Μελετήματα θεάτρου. Το Κρητικό θέατρο*, Αθήνα 1991, σελ. 613.
- *Studien zum Kulturkontext der liturgischen Szene. Lazarus und Judas als religiöse Volksfiguren in Bild und Brauch, Lied und Legende Südosteuropas*, Wien 1991, 2 τόμ., σελ. 397 (4ο) (Österreichische Akademie der Wissenschaften, philosophisch-historische Klasse, Denkschriften, vol. 216).
- *Το θέατρο στην Ελλάδα. Μορφολογικές επισημάνσεις*, Αθήνα 1992, σελ. 405.
- *Η ιδέα του Εθνικού θεάτρου στα Βαλκάνια του 19ου αιώνα*, Αθήνα 1993, σελ. 264.
- *Βαλκανική Θεατρολογία*, Αθήνα 1994, σελ. 362.
- *Historisches Drama und gesellschaftskritische Komödie in den Ländern Südosteuropas im 19. Jahrhundert*, Frankfurt/M. etc. 1994, σελ. 155.
- *Βυζαντινά θέματα της ελληνικής λαογραφίας*, Αθήνα 1994 (Λαογραφία, παράρτημα 11), σελ. 157.
- *Ανιχνεύοντας τη θεατρική παράδοση*, Αθήνα 1995, σελ. 462.

- *Ο Παλαμάς και το θέατρο*, Αθήνα 1995, σελ. 835.
- *Δραματουργικές αναζητήσεις*, Αθήνα 1995, σελ. 390.
- *Φιλολογικά και θεατρολογικά ανάλεκτα*, Αθήνα 1995, σελ. 469.
- *Studien zum griechischen Volkslied*, Wien 1996, σελ. 319.
- *Κείμενα και αντικείμενα*, Αθήνα 1997, σελ. 514.
- *Akkommodationsfragen*, München 1997, σελ. 185, 10 εικ.
- *Ο Κωνσταντίνος Χρηστομάνος ως δραματογράφος*, Αθήνα 1997, σελ. 384.
- *Ηρώδης ή Η σφαγή των νηπίων*, Αθήνα 1998 (Παράβασις, παράρτημα: κείμενα 1), σελ. 221, 4 πίν.
- *Φαινόμενα και Νοούμενα*, Αθήνα 1999, σελ. 421.
- *Griechisches Schuldrama und religiöses Barocktheater im ägäischen Raum zur Zeit der Türkenherrschaft (1580-1750)*, Wien 1999 (Philosophisch-historische Klasse der Österreichischen Akademie der Wissenschaften, Denkschriften, vol. 377), σελ. 182 (4ο).
- *Η πρόσληψη της γαλλικής δραματουργίας στο νεοελληνικό θέατρο (17^{ος}-20^{ός} αιώνας)*, Αθήνα 1999, σελ. 219.
- *Μαζί με τον Νικόλαο Μ. Παναγιωτάκη (†): Η τραγέδια του Αγίου Δημητρίου*, Ηράκλειο 1999, σελ. XII, 331.
- *Διάλογοι και διαλογισμοί*, Αθήνα 2000, σελ. 356.
- *Theatrum mundi*, Αθήνα 2000, σελ. 303.
- *Μαζί με τον Μανούσο Ι. Μανούσακα: Ανέκδοτα στιχουργήματα του θρησκευτικού θεάτρου του ΙΖ' αιώνα*,

έργα των ορθόδοξων Χίων κληρικών Μιχ. Βεστάρχη, Γρηγ. Κονταράτου, Γαβρ. Προσοψά, Αθήνα 2000, σελ. 411, 4 πίνακες.

- *Είδωλα και ομοιώματα*, Αθήνα 2000, σελ. 269.
- *Ο μίτος της Αριάδνης*, Αθήνα 2001, σελ. 485.
- *Γυναικεία δραματολογία στα χρόνια της Επανάστασης*. Μ. Σακελλαρίου, Ελισάβετ Μουτζάν-Μαρτινέγκου, Ευανθία Καϊρη, Αθήνα 2001, σελ. 299.
- *Η γλωσσική σάτιρα στην ελληνική κωμωδία του 19ου αιώνα*, Αθήνα 2001, σελ. 447.
- *Καταπακτή και υποβολείο*, Αθήνα 2002, σελ. 294.
- *Ο Γεώργιος Βιζυηνός και το αρχαίο θέατρο. Λογοτεχνία και λαογραφία στην Αθήνα της μπελ επόκ*, Αθήνα 2002, σελ. 301.
- Μαζί με τον Raymond L. Burt, Friedrich Salomo Krauss, *Volkserzählungen der Südslaven: Märchen und Sagen, Schwänke, Schnurren und erbauliche Geschichten*. Wien etc. 2002, σελ. 700, 18 εικ.
- *Αναγνώσεις και ερμηνεύματα*, Αθήνα 2002, σελ. 327.
- *Ο μαγικός κόσμος της υπερλογικού στα θεατρικά έργα του Παύλου Μάτεσι*, Αθήνα, 2003.
- *Κλίμακες και διαβαθμίσεις*, Αθήνα 2003, σελ. 292.
- *Η σύγκρουση των φύλων στον αρχετυπικό κόσμο της Μαργαρίτας Λυμπεράκη*, Αθήνα 2003, σελ. 252.

- Από τη θεωρία του θεάτρου στις θεωρίες του θεατρικού. Εξελίζεις στην επιστήμη του θεάτρου στο τέλος του 20ού αιώνα, Αθήνα 2003, σελ. 505.
- Ράμπα και παλκοσένικο, Αθήνα 2004, σελ. 536.
- Ποίηση και μύθος στα θεατρικά έργα του Βασίλη Ζιώγα, Αθήνα 2004, σελ. 415.
- Η Κύπρος των Σταυροφόρων και το θρησκευτικό θέατρο του Μεσαίωνα, Λευκωσία 2004, σελ. 314.
- Η μορφή του γιατρού στο νεοελληνικό θέατρο, Αθήνα 2004, σελ. 216.
- Σχόλια και σχολαστικά. Κριτικές στην ανάλυση, ερμηνεία και εκδοτική θεατρικών κειμένων, Αθήνα 2005, σελ. 330.
- Πορείες και σταθμοί, Αθήνα 2005, σελ. 363.
- Γραφές και σημειώματα, Αθήνα 2005, σελ. 214.
- Συνοχές και ρήγματα. Κριτική της θεατρικής ιστοριογραφίας, Αθήνα 2005, σελ. 815.
- Σταθμίσεις και ζυγίσματα, Αθήνα 2006, σελ. 355.
- Μνείες και μνήμες, Αθήνα 2006, σελ. 597.
- Ανθολογία νεοελληνικής δραματουργίας, τόμ. Α΄-Β΄, Αθήνα, MIET 2006, σελ. 529+889.
- Beiträge zur Theaterwissenschaft Südosteuropas und des mediterranen Raums, vols. 1-2, Wien etc. 2006/07, σελ. 356+444.
- The Crusader Kingdom of Cyprus .A Theatre Province of Medieval Europe?, Athens, Academy of Athens 1996, σελ. 314, 12 pl.

- *Τα Σούτσεια. Ήτοι ο Παναγιώτης Σούτσος εν δραματικούς και θεατρικούς πράγμασι εξεταζόμενος. Μελέτες στην Ελληνική Ρομαντική Δραματολογία 1830-1850, Αθήνα 2007, σελ. 594.*
- *Συμπτώσεις και αναγκαιότητες, Αθήνα 2008, σελ. 320.*
- *Πρώιμος ηθογραφικός νατουραλισμός στο επτανησιακό λαϊκό θέατρο. "Κακάβα", η κωμωδία του ζακυνθινού Πατσά (1834), Αθήνα, 2008 (Παράβασις, παράρτημα: κείμενα [2]) σελ. 111.*
- *"Παλαιά και Νέα Διαθήκη". Ανώνυμο κρητικό ποίημα. Σχόλια και παρατηρήσεις, Βενετία 2009, σελ. 410.*
- *Θεωρητική Λαογραφία, Αθήνα 2009, σελ. 691.*
- *Συγκριτική Λαογραφία Α'. Έθιμα και τραγούδια της Μεσογείου και της Βαλκανικής, Αθήνα 2009, σελ. 362.*
- *Συγκριτική Λαογραφία Β'. Δημώδη βιβλία και λαϊκά θεάματα στη Χερσόνησο του Αίμου, Αθήνα 2009, σελ. 252.*
- *Τοπία ψυχής και μύθοι πολιτείας. Το θεατρικό σύμπαν του Ιάκωβου Καμπανέλλη, Αθήνα 2010, σελ. XVIII+961 (4ο), 124 εικ.*
- *Ιστορική Λαογραφία. Η διαχρονικότητα των φαινομένων, Αθήνα 2010, σελ. 750.*
- *Κοινωνιολογική Λαογραφία. Ρόλοι – συμπεριφορές – αισθήματα, Αθήνα 2010, σελ. 422.*
- *Θεωρητικά θεάτρου. Κριτικές παρατηρήσεις στις θεωρίες του θεατρικού φαινομένου. Η σημειωτική μέθοδος – Η ανθρωπολογική μέθοδος – Η φαινομενολογική μέθοδος, Αθήνα 2010, σελ. 623.*

- *Τόποι και τρόποι του δράματος. Δέκα θεατρολογικά μελετήματα*, Αθήνα 2011, σελ. 206.
- Με τη συνεργασία του Μ. Βαρβούνη: *Greek Folk Culture. A Bibliography of Literature in English, French, German, and Italian on Greek Folk Culture in Greece, Cyprus, Asia Minor (before 1922) and the Diaspora (up to 2000)*. Compiled and edited by Walter Puchner, with the collaboration of Manolis Varvounis, Athens 2011 (Laographia. Bulletin of the Hellenic Laographic Society, Supplement 15), σελ. 732.
- *Μια Εισαγωγή στην Επιστήμη του Θεάτρου*, Αθήνα 2011, σελ. 319.
- *Δοκίμια λαογραφικής θεωρίας*, Αθήνα 2011, σελ. 374.

ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΗ ΠΟΛΥΜΕΡΟΥ-ΚΑΜΗΛΑΚΗ,

Β' ΑΝΤΙΠΡΟΕΔΡΟΣ

Η Αικατερίνη Πολυμέρου-Καμηλάκη γεννήθηκε στην Τσαγκαράδα του Πηλίου, όπου και ολοκλήρωσε τις εγκύκλιες σπουδές της με τον βαθμό Άριστα. Εισήλθε στη Φιλοσοφική Σχολή του Πανεπιστημίου Αθηνών μεταξύ των πρώτων, εξασφαλίζοντας για τις σπουδές της υποτροφία του Ιδρύματος Κρατικών Υποτροφιών. Είναι πτυχιούχος και διδάκτωρ Φιλολογίας (ειδ. Λαογραφίας) της ίδιας Σχολής με θέμα: «Νεοελληνική Μετρολογία. Παραδοσιακά μέτρα και σταθμά, 19ος-20ός αι.». Με υποτροφία του Ιδρύματος Gottfried von Herder του Αμβούργου, μετά από πρόταση του αιμνήστου Καθηγητού της Λαογραφίας και Προέδρου της Ελληνικής

Λαογραφικής Εταιρείας Δημ. Σπ. Λουκάτου, πραγματοποίησε μεταπτυχιακές σπουδές στη Βιέννη, κατά τη διάρκεια των οποίων συμμετείχε ενεργά σε σεμινάρια και συζητήσεις για την εθνολογία και λαογραφία με κορυφαίους εκπροσώπους από την Ευρώπη και τα Βαλκάνια, όπως ο G. Wiegelmann, ο Ul. Tolksdorf και ο Bela Gunda. Στο πλαίσιο των ενδιαφερόντων της για τον Ευρωπαϊκό Εθνολογικό Ατλαντα συνεργάστηκε με την εκπρόσωπο του Αυστριακού Άτλαντα στη Διεθνή Επιτροπή Edith Klenk-Höradner για την προετοιμασία της εκδόσεως του Β' Ευρωπαϊκού Άτλαντα με θέμα τη «Der Konservierung der Nahrung». Από το 1974 είναι συντάκτρια (από το 1992 ερευνήτρια) και από το 1994 μέχρι σήμερα εκλεγμένη Διευθύντρια του Κέντρου Ερεύνης της Ελληνικής Λαογραφίας.

Επιλογή από τα έργα της:

- Ζωγραφική και ξυλογλυπτική στα Μαστοροχώρια Ιωαννίνων Χιονιάδες, Γοργοπόταμος, (από κοινού με τον Κων/νο Σκούρη), Ιωάννινα 2008 , έκδ. Νομαρχ. Αυτοδιοίκησης Ιωαννίνων, σελ. 192.
- Λαογραφία: Παραδοσιακός πολιτισμός (από κοινού με τον Ευάγγελο Καραμανέ) [επιστ. υπεύθυνη σειράς 'Άσπα Τσαούση], Ινστιτούτο Διαρκούς Εκπαίδευσης Ενηλίκων (Ι.Δ.ΕΚ.Ε.), Αθήνα 2008, σ. 158.
- Νεοελληνική Μετρολογία. Παραδοσιακά μέτρα και σταθμά. Εθνογραφική μελέτη, Αθήνα 1989, σχ. 8ο μεγάλο, σελ. 624. Στο τυπογραφείο.
- Αγροτική Παράδοση και Λαϊκή Τέχνη, Έκδοση του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου (ΥΠΕΠΘ) για τα Τεχνικά Επαγγελματικά Εκπαιδευτήρια. Συνεργασία με τους

Γεώργιο Θανόπουλο, Δρα Λαογραφίας και Ελένη Ανδρίτσου, φιλόλογο. Αθήνα 2000, σχ. 4ο, σελ. 321.

- *Ελληνικά Επώνυμα Τοπικά Προϊόντα*, έκδοση του Ελληνικού Οργανισμού Προώθησης Εξαγωγών (ΟΠΕ), σε τρεις γλώσσες (ελληνική, αγγλική, γαλλική). Έρευνα σε συνεργασία με τους οικονομολόγους Δημ. Σύριγγα και Βασιλική Μπουγά. Αθήνα 2000, σελ. 300.
- *Θεατρολογικά. Μελετήματα για το λαϊκό θέατρο. Από το Κρητικό θέατρο στα δρώμενα της νεοελληνικής Αποκριάς*, Εκδ. Τροχαλία, Αθήνα 1998, σχ. 8ο, σελ. 333
- *Υδροκίνητες βιοτεχνίες στο Βελεστίνο*, 1990, σχ. 80, σελ. 164.
- *Παραδοσιακός υλικός βίος του ελληνικού λαού (Ερωτηματολόγιο)*, Αθήνα 1983, σχ. 8ο, σελ. η'+ 423. Δημοσιεύματα του Κέντρου Ερεύνης της Ελληνικής Λαογραφίας της Ακαδημίας Αθηνών, αρ. 17. (Συνεργ. Στεφ. Δ. Ημέλλου - Αικ. Πολυμέρου - Καμηλάκη).

ΜΗΝΑΣ ΑΛ. ΑΛΕΞΙΑΔΗΣ, ΓΕΝΙΚΟΣ ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ

Ο Μηνάς Αλ. Αλεξιάδης είναι καθηγητής λαογραφίας του Πανεπιστημίου Αθηνών. Γεννήθηκε το 1948 στις Μενετές Καρπάθου του νομού Δωδεκανήσου. Σπούδασε Μεσαιωνική και Νεότερη Ελληνική Φιλολογία και Λαογραφία στη Φιλοσοφική Σχολή του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων, απ' όπου αποφοίτησε το 1972 με βαθμό "Άριστα". Σε όλη τη διάρκεια των σπουδών του ήταν υπότροφος του Ιδρύματος Κρατικών Υποτροφιών. Μετά

τη στρατιωτική του θητεία (1973-1975) διορίστηκε καθηγητής στο Λύκειο Καρπάθου (1975-1977). Το 1976 πήρε πτυχίο Proficiency στην αγγλική γλώσσα και το 1982 αναγορεύτηκε διδάκτορας Λαογραφίας της Φιλοσοφικής Σχολής του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων με βαθμό "Άριστα". Έκανε συμπληρωματικές σπουδές Κοινωνικής και Πολιτισμικής Ανθρωπολογίας, Εθνογραφίας και Λαογραφίας στο University College και στο London School of Economics του Πανεπιστημίου του Λονδίνου (1982-1983 και 1989-1990). Υπηρέτησε ως βοηθός (1977-1982), επιμελητής και λέκτορας (1982-1986) Λαογραφίας του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων. Το 1986 εξελέγη επίκουρος καθηγητής και το 1992 αναπληρωτής καθηγητής στον Τομέα Λαογραφίας του Τμήματος Ιστορίας και Αρχαιολογίας της Φιλοσοφικής Σχολής του ίδιου Πανεπιστημίου. Το 1993 εξελέγη και διορίστηκε (1994) αναπληρωτής καθηγητής Λαογραφίας στον Τομέα Ανθρωπιστικών Σπουδών του Παιδαγωγικού Τμήματος Δ.Ε. του Πανεπιστημίου Αθηνών και το 1997 εξελέγη ομόφωνα και παμψηφεί τακτικός καθηγητής. Το 1982 του απονεμήθηκε το Πανδωδεκανησιακό βραβείο του Ιδρύματος Μοσκόβη για λαογραφική εργασία του, το 1995 ο Χρυσός Σταυρός της Εκκλησίας της Δωδεκανήσου (από τον Μητροπολίτη Καρπάθου και Κάσου Αμβρόσιο) και το 2000 ο Χρυσός Σταυρός της Αρχιεπισκοπής Θυατείρων και Μεγάλης Βρετανίας του Οικουμενικού Πατριαρχείου (από τον Αρχιεπίσκοπο Γρηγόριο). Έλαβε επίσης τιμητικές διακρίσεις για το έργο και την προσφορά του από πολιτιστικούς φορείς. Διετέλεσε Honorary Research Associate στον King's College του Πανεπιστημίου του Λονδίνου (1989-1990) και διευθυντής του Πολιτιστικού Ιδρύματος Δωδεκανήσου (Αθήνα: 1992-1995). Είναι τακτικός εταίρος της Ελληνικής Λαογραφικής Εταιρείας (Γενικός Γραμματέας του Δ.Σ.), της Αγγλικής Λαογραφικής Εταιρείας, της Αμερικανικής Λαογραφικής Εταιρείας, της

Ελληνικής Ανθρωπιστικής Εταιρείας, της Εταιρείας Ελλήνων Φιλολόγων, της Πανελλήνιας Ένωσης Φιλολόγων, του Φιλολογικού Συλλόγου "Παρνασσός", της Δωδεκανησιακής Ιστορικής και Λαογραφικής Εταιρείας, της Εταιρείας Καρπαθιακών Μελετών και της Ένωσης Δωδεκανήσιων Καθηγητών Πανεπιστημίου. Συνέγραψε βιβλία και μελετήματα για τον Ελληνικό λαϊκό πολιτισμό. Δημοσίευσε επίσης άρθρα, βιβλιοκρισίες, επιφυλλίδες κ.ά. σε περιοδικά, εφημερίδες, εγκυκλοπαίδειες, προλόγους σε βιβλία και έλαβε μέρος σε Ελληνικά και διεθνή συνέδρια Λαογραφίας και Πολιτισμού. Έδωσε επίσης διαλέξεις και μαθήματα στην Ελλάδα και στο εξωτερικό. Είναι συνεργάτης των εφημερίδων "Το Βήμα" και "Η Καθημερινή".

Βιβλία – Αυτοτελείς εκδόσεις:

- Συμβολή στην έρευνα του Καρπαθιακού δημοτικού τραγουδιού· ανέκδοτες παραλλαγές. Αθήνα 1975, σσ. 47.
- Ηπειρωτικά Χειρόγραφα Λαογραφίας Πανεπιστημίου Ιωαννίνων, Συλλογή Φοιτητών: 1965-1974. Δημοσιεύματα Λαογραφικού Μουσείου και Αρχείου της Φιλοσοφικής Σχολής, αρ. 2, Ιωάννινα 1980, σσ. 101.
- Οι Ελληνικές παραλλαγές για τον δρακοντοκτόνο ήρωα: Aarne-Thompson 300, 301A και 301B · παραμυθολογική μελέτη. Διδακτορική διατριβή, Ιωάννινα 1982, σσ. 187.
- Η Ελληνική και διεθνής επιστημονική ονοματοθεσία της Λαογραφίας. Εκδόσεις Καρδαμίτσα, Αθήνα 1988, σσ. 76. (Δεύτερη έκδοση, Ινστιτούτο του Βιβλίου-Α. Καρδαμίτσα, Αθήνα 2010, σσ. 90).

- Λαϊκές επιγραφές και ονόματα σε Ελληνικά αυτοκίνητα: Συμβολή στην έρευνα σύγχρονων λαογραφικών φαινομένων. Εκδόσεις Καρδαμίτσα, Αθήνα 1989, σσ. 102.
- Ο Αγαπητικός της Βοσκοπούλας: Άγνωστη Ζακυνθινή "Ομιλία" του Αλέκου Γελαδά, Συμβολή στην έρευνα του Ζακυνθινού λαϊκού θεάτρου. Εκδόσεις Καρδαμίτσα, Αθήνα 1990, σσ. 222.
- Λαϊκοί ποιητές της Καρπάθου: Τρία παραδείγματα. Αθήνα 1997, σσ. 64.
- Λαογραφία και γυναίκες της Δωδεκανήσου. Αθήνα 1997, σσ. 29.
- Η λαογραφική έρευνα της Καρπάθου (1948-1997). Αθήνα 1997, σσ. 87.
- Έπαινος Μητροπολίτου Καρπάθου και Κάσου Αμβροσίου, Αθήνα 2000, σσ. 30.
- Καρπαθιακή Λαογραφία: Όψεις του λαϊκού πολιτισμού. Εκδόσεις Πνευματικού Κέντρου Δήμου Καρπάθου, Αθήνα 2001, σσ. 455.
- Δωδεκάνησα: Λαϊκός πολιτισμός. Β' έκδοση, Εκδόσεις Γρηγόρη, Αθήνα 2005, σσ. 435.
- Νεωτερική Ελληνική Λαογραφία: Συναγωγή Μελετών, Ινστιτούτο του Βιβλίου - Α. Καρδαμίτσα, Δεύτερη έκδοση συμπληρωμένη, Αθήνα 2008, σσ. 429. (Πρώτη έκδοση, Αθήνα 2006).
- Ήθος και Λεβεντοσύνη στην Κάρπαθο της 5. Οκτωβρίου 1944. Πανηγυρικός Λόγος στην 60. Επέτειο του Επαναστατικού Απελευθερωτικού Κινήματος Καρπάθου (Μενετές, 5 Οκτωβρίου 2004), ενώπιον του Προέδρου της

Ελληνικής Δημοκρατίας Κωνσταντίνου Δ.
Στεφανόπουλου, Αθήνα 2008, σσ. 43.

- Έντυπα Μέσα Επικοινωνίας και Λαϊκός Πολιτισμός. Νεωτερικά Λαογραφικά. Εκδόσεις Ινστιτούτο του Βιβλίου - Α. Καρδαμίτσα, Αθήνα 2011, σσ. 246.

Επιμέλεια συλλογικών έργων:

- «Σύνδειπνον»: Τιμητικό Αφιέρωμα στον καθηγητή Δημήτριο Σ. Λουκάτο (με τη συνεργασία Μιχάλη Σ. Κορδώση και Μαίρης Μάντζιου), Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων, Ιωάννινα 1988, σσ. 336.
- Ο Εορτασμός της 150ετηρίδας (1845-1995) της Εκκλησίας Μενετών Καρπάθου (εκδοτική επιμέλεια, με τη συνεργασία του Ντίνου Α. Μελά), Αθήνα 1996, σσ. 80.
- Η νήσος Κάρπαθος: Αφιέρωμα του περιοδικού ΕΠΤΑ ΗΜΕΡΕΣ της Καθημερινής (22 Ιουνίου 1997-επιμ. κειμένων), σσ. 29.
- Κάρπαθος και Λαογραφία. Πρακτικά Α' Συνεδρίου Καρπαθιακής Λαογραφίας (Μάρτιος 1994). Έκδοση Επαρχείου Καρπάθου, Αθήνα 1998-2001, σσ. 264.
- Τιμητική Εκδήλωση για τον καθηγητή Ζαχαρία Ν. Τσιρπανλή. Ένωση Κώων Αθηνών «Ο Ιπποκράτης», Αθήνα 2002, σσ. 49.
- Θητεία: Τιμητικό Αφιέρωμα στον καθηγητή Μ. Γ. Μερακλή, Έκδοση Πανεπιστημίων Αθηνών και Ιωαννίνων, Αθήνα 2002, σσ. 808.
- Κάρπαθος και Λαογραφία: Πρακτικά Β' Διεθνούς Συνεδρίου Καρπαθιακής Λαογραφίας (Σεπτέμβριος 2001).

Εκδόσεις Πνευματικού Κέντρου Δήμου Καρπάθου - Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης Δωδεκανήσου και Επαρχείου Καρπάθου, Αθήνα 2003, σσ. 739.

- Η Επίσημη Επίσκεψη του Προέδρου της Δημοκρατίας Κωνσταντίνου Δ. Στεφανόπουλου στην Κάρπαθο (Μενετές, 5 Οκτωβρίου 1999 - εκδοτική επιμέλεια, με τη συνεργασία του Ντίνου Α. Μελά), Εκδόσεις Δήμου Καρπάθου, Αθήνα 2003, σσ. 109.
- Η Κεντρική Εκκλησία Μενετών Καρπάθου «Η Κοίμηση της Θεοτόκου». Σύντομη ιστορία - Θαύματα της Παναγίας, εκδοτική επιμέλεια, με τη συνεργασία του Ντίνου Αντ. Μελά, Αθήνα 2005, σσ. 45.
- Αναγόρευση του ιατρού Γεράσιμου Α. Ρηγάτου σε επίτιμο διδάκτορα του Παιδαγωγικού Τμήματος Δ. Ε. του Πανεπιστημίου Αθηνών (25 Οκτωβρίου 2006), Χορηγία Διαχρονικές Εκδόσεις, Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών, Αθήνα 2007, σσ. 61.
- Κάρπαθος και Λαογραφία: Πρακτικά Γ' Διεθνούς Συνεδρίου Καρπαθιακής Λαογραφίας (Κάρπαθος, 21-26 Μαρτίου 2006), Εκδόσεις Πνευματικού Κέντρου Δήμου Καρπάθου - Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης Δωδεκανήσου και Επαρχείου Καρπάθου, Αθήνα 2008, σσ. 1166.

ΜΑΝΟΛΗΣ Γ. ΒΑΡΒΟΥΝΗΣ, ΤΑΜΙΑΣ

Γεννήθηκε το 1966 στη Σάμο, όπου περάτωσε και τις εγκύκλιες σπουδές του. Σπούδασε στο Ιστορικό και Αρχαιολογικό Τμήμα

της Φιλοσοφικής Σχολής του Πανεπιστημίου Αθηνών (1983-1988) και στη Θεολογική Σχολή του Πανεπιστημίου Αθηνών. Ειδικεύθηκε στη Λαογραφία και το 1991 αναγορεύθηκε διδάκτωρ λαογραφίας του Παιδαγωγικού Τμήματος Δ.Ε. του Πανεπιστημίου Αθηνών, με επιβλέποντα τον καθηγητή Μ. Γ. Μερακλή και θέμα διατριβής «Λαϊκή λατρεία και θρησκευτική συμπεριφορά των κατοίκων της Σάμου». Ακολούθως, την περίοδο 1996-1997 πραγματοποίησε μεταδιδακτορικές ερευνητικές σπουδές στο Universite Catholique de Louvain (Louvain – la – Neuve) στο Βέλγιο. Το 1992 εκλέχθηκε λέκτωρ, το 1998 επίκουρος καθηγητής, το 2002 μόνιμος επίκουρος καθηγητής, το 2004 αναπληρωτής καθηγητής και το 2012 καθηγητής Λαογραφίας, στο Τμήμα Ιστορίας και Εθνολογίας του Δημοκριτείου Πανεπιστημίου Θράκης, όπου διδάσκει. Παράλληλα έχει κατά καιρούς διδάξει λαογραφία και στα Τμήματα Ελληνικής Φιλολογίας, Παιδαγωγικό Δ.Ε. και Γλώσσας, Πολιτισμού και Φιλολογίας Παρευξείνιων χωρών, του ίδιου Πανεπιστημίου, αλλά και σε μεταπτυχιακά τμήματα του Πανεπιστημίου Αθηνών και του Παντείου Πανεπιστημίου. Επίσης, από το 2005 διδάσκει στο Λαϊκό Πανεπιστήμιο της Εταιρείας των Φίλων του Λαού, στην Αθήνα. Αναπληρωτής πρόεδρος του Τμήματος Ιστορίας και Εθνολογίας του Δημοκριτείου Πανεπιστημίου Θράκης (2010-2012) και μέλος πολλών επιστημονικών εταιρειών στην Ελλάδα και στο εξωτερικό, όπως της Ελληνικής Λαογραφικής Εταιρείας (Αθήνα), της οποίας είναι μέλος και του Διοικητικού Συμβουλίου - ταμίας, της British Folklore Society (Λονδίνο) και της American Folklore Society (Ουάσιγκτον). Συνεργάζεται επίσης με τον Φιλολογικό Σύλλογο «Παρνασσός», στο Διοικητικό Συμβούλιο του οποίου διατέλεσε ειδικός γραμματέας (2010-2011). Διατέλεσε επίσης μέλος της Συγκλήτου του Δημοκριτείου Πανεπιστημίου Θράκης (1997-

1998), γραμματέας του Οργανισμού Πολιτισμού της Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης Σάμου (ΟΠΟΝΑΣ) (2008-2010) και μέλος του Δ.Σ. του «Κέντρου Λαϊκών Δρωμένων Κομοτηνής» (1995-2003), της Ειδικής Συνοδικής Επιτροπής Εκκλησιαστικών Τεχνών (2006-2009) αλλά και μέλος του Δ.Σ. της Αδελφότητας των Οφφικιάλων του Οικουμενικού Θρόνου «Παναγία η Παμμακάριστος» (2005-2008). Μέλος της Ειδικής Συνοδικής Επιτροπής Πολιτιστικής Ταυτότητας, της Ιεράς Συνόδου της Εκκλησίας της Ελλάδος (2010 κ.εξ.), του Δ.Σ. του Εκκλησιαστικού Μουσείου της Ι. Μητροπόλεως Σάμου και Ικαρίας (2011 κ.εξ.) και του Δ.Σ. του «Κέντρου Θρακικών Μελετών» του Μορφωτικού Ομίλου Κομοτηνής (1995 κ.εξ.) και του Επισκοπικού Συμβουλίου της Ιεράς Επισκοπής Μποτσουάνας, του Πατριαρχείου Αλεξανδρείας και Πάσης Αφρικής (2010 κ.εξ.). Έχει δημοσιεύσει πολλές μελέτες, αυτοτελώς ή σε ελληνικά και διεθνή επιστημονικά περιοδικά, πρακτικά συνεδρίων και συλλογικούς τόμους. Μελέτες και βιβλία του έχουν μεταφραστεί και εκδοθεί στην αγγλική, στη γαλλική, στην ισπανική, στην ιταλική, στη γερμανική, στη σερβική, στην τουρκική, στη ρωσική, στην αραβική, γεωργιανή, αρμενική και στη βουλγαρική γλώσσα. Σημαντικό μέρος των επιστημονικών εργασιών και δημοσιεύσεών του αφορά στην ιστορία και στον λαϊκό πολιτισμό της Σάμου, ενώ πολλά είναι επίσης τα μελετήματά του για την εκκλησιαστική ιστορία και τέχνη, αλλά και για το Άγιον Όρος, την ιστορία και τα μνημεία του. Συνεργάζεται με το «Πνευματικό Ίδρυμα Σάμου Νικόλαος Δημητρίου», ήδη από την ίδρυσή του (1990/1991) όπου διευθύνει, επιστημονικά και εκδοτικά, το τοπικό επιστημονικό περιοδικό «Σαμιακές Μελέτες» και την σειρά των παραρτημάτων του. Διευθύνει επίσης τις εκδοτικές σειρές «Προσκυνήματα της Ορθοδοξίας», των εκδόσεων «Χελάνδιον» (2005 κ.εξ.), «Ελληνικοί τόποι και πολιτισμοί», των εκδόσεων «Αλήθεια»

(2006 κ.εξ.) και «Πηγές και Τεκμήρια Πατριαρχικής Ιστορίας» της Πατριαρχικής Βιβλιοθήκης του Πατριαρχείου Αλεξανδρείας και Πάσης Αφρικής (2007 κ.εξ.). Με πρόσκληση ξένων πανεπιστημίων και επιστημονικών εταιρειών έχει πραγματοποιήσει ομιλίες και διαλέξεις πλην της Ελλάδας και της Κύπρου, στο Βέλγιο, στη Γερμανία, στο Λουξεμβούργο, στη Δανία, στη Σουηδία, στην Αίγυπτο, στην Τουρκία, στη Γεωργία και στη Βουλγαρία. Τον Μάρτιο του 2005 η Α.Θ.Π. ο Οικουμενικός Πατριάρχης κ. Βαρθολομαίος τον τίμησε με το οφφίκιο του «Άρχοντας Προστάτου των Γραμμάτων της Αγίας Μεγάλης του Χριστού Εκκλησίας». Τον Απρίλιο του 2007 η Α.Θ.Μ. ο Πάπας και Πατριάρχης Αλεξανδρείας και Πάσης Αφρικής κ. Θεόδωρος Β΄ του απένειμε το οφφίκιο του «Άρχοντας Χαρτοφύλακος» του Αλεξανδρινού Θρόνου. Τον Μάρτιο του 2008 ο Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Περιστερίου κ. Χρυσόστομος τον χειροθέτησε «Αναγνώστη», ενώ τον Φεβρουάριο του 2011 η Α.Θ.Μ. ο Πατριάρχης Ιεροσολύμων κ. Θεόφιλος Γ' τον αναγόρευσε «Σταυροφόρο του Παναγίου Τάφου» της Σιωνίτιδος Εκκλησίας. Τον Δεκέμβριο του 2010 τιμήθηκε με βραβείο της Ακαδημίας Αθηνών, τον Ιανουάριο του 2011 βραβεύθηκε με το Χρυσό Μετάλλιο Τεχνών και Επιστημών και το 2012 με τον Μεγάλο Χρυσό Σταυρό του Διεθνούς Οργανισμού Albert Schweitzer. Για το ερευνητικό, συγγραφικό, εκπαιδευτικό και κοινωνικό έργο του έχει τιμηθεί με πολλά κρατικά και εκκλησιαστικά παράσημα, τιμητικές πλακέτες και διάφορες συναφείς διακρίσεις. Είναι έγγαμος και πατέρας δύο γιών.

Επιλογή από τα έργα του:

- (2011) *Λαογραφικές παρατηρήσεις στο έργο "Τα κατά Στεφανίτην και Ιχνηλάτη", Σπανίδης.*

- (2010) *Η Βασιλική της Γεννήσεως στη Βηθλεέμ και το Άγιο Σπήλαιο*, Κυριακίδη Αφοί(2010) *Ιερουσαλήμ, η αγία πόλις*, Κυριακίδη Αφοί.
- (2010) *Λαογραφικά μελετήματα της Ρωμηοσύνης*, Άθως (Σταμούλη Α.Ε.).
- (2010) *Ο Κυμαίος λαϊκός ποιητής Γεώργιος Ν. Χαρτσάς*, Μορφωτικός και Εκπολιτιστικός Σύλλογος Κύμης.
- (2010) *Το Βατοπαιδινό μετόχι του Ευαγγελισμού της Θεοτόκου στο Βαθύ της Σάμου*, Ιερά Μεγίστη Μονή Βατοπαιδίου.
- (2010) *Τοπωνύμια του Αγίου Όρους*, Φιλιππότη.
- (2009) *Ο Πανάγιος Τάφος και ο Πανίερος Ναός της Αναστάσεως*, Χελάνδιον.
- (2008) *Η Κουτλουμουσιανή Σκήτη του Αγίου Παντελεήμονος στο Άγιον Όρος*, Χελάνδιον.
- (2007) *Άσεμνα και βωμολοχικά λαογραφικά*, Ηρόδοτος.
- (2007) *Λαϊκά παραμύθια της Κωνσταντινούπολης*, Εν πλω.
- (2007) *Μελετήματα ελληνικής λαογραφίας*, Σπανίδης.
- (2007) *Νεοελληνικά λαϊκά επιτύμβια επιγράμματα*, Εκδόσεις Παπαζήση.
- (2007) *Οι ιερές σκήτες του Αγίου Όρους*, Χελάνδιον.
- (2006) *Εισαγωγικά στη λαογραφία*, Σπανίδης.
- (2006) *Κατά το όρος του Άθωνος*, Κυριακίδη Αφοί.
- (2006) *Οι Μονές της Σάμου*, Χελάνδιον.
- (2006) *Το Οικουμενικό Πατριαρχείο*, Χελάνδιον.

- (2005) *Λαϊκά παραμύθια της Θράκης*, Εν πλω.
- (2005) *Σάμος, Explorer*.
- (2005) *Το Οικουμενικό Πατριαρχείο και η ηγεμονία της Σάμου*, Πορεία.
- (2005) *Το οικουμενικό πατριαρχείο και η παράδοση του γένους*, Καρδαμίτσα.
- (2005) *Το σατιρικό δημοτικό τραγούδι για την "αχόρταγη σύζυγο"*, Κυριακίδη Αφοί.
- (2004) *Μελετήματα ελληνικής λαογραφίας*, Σπανίδης.
- (2003) *Μελετήματα ελληνικής λαογραφίας*, Σπανίδης.
- (2003) *Μελετήματα ελληνικής λαογραφίας*, Σπανίδης.
- (2002) *Νεοελληνικοί εθιμικοί εκκλησιαστικοί πλειστηριασμοί*, University Studio Press.
- (2001) *Λαογραφικά εφήμερα*, Τυπωθήτω.
- (2001) *Λαογραφικά στη "Σύνοψη χρονική" του Κωνσταντίνου Μανασσή (12ος αι.)*, Ελληνικά Γράμματα.
- (2001) *Όψεις και μορφές του ελληνικού παραδοσιακού πολιτισμού*, εκδ. Ποιότητα.
- (2000) *Λαογραφικά δοκίμια*, Εκδόσεις Καστανιώτη.
- (2000) *Μικρά λαογραφικά*, Εκδόσεις Παπαζήση.
- (2000) *Παραδοσιακός πολιτισμός των Πομάκων της Θράκης*, Οδυσσέας.
- (1998) *Αφήγηση και αφηγητές στα ελληνικά παραμύθια*, Εκδόσεις Καστανιώτη.

- (1998) *Η ανακάλυψη του Βυζαντίου στο χώρο της ελληνικής λαογραφίας, Βάνιας.*
- (1998) *Η διδασκαλία του δημοτικού τραγουδιού στην πρωτοβάθμια και δευτεροβάθμια εκπαίδευση, εκδ. Σμίλη.*
- (1998) *Μοναστική ζωή και παραδοσιακή θρησκευτική συμπεριφορά, Ελληνικά Γράμματα.*
- (1998) *Οι καμινάδες της Σάμου, εκδ. Γρηγόρη.*
- (1997) *Η καθημερινή ζωή των Πομάκων, Οδυσσέας.*
- (1997) *Θεωρητικά της ελληνικής λαογραφίας, Ελληνικά Γράμματα.*
- (1996) *Ο νεομάρτυρας Άγιος Γεώργιος ο εξ Εφέσου † 1801, Ακρίτας.*
- (1995) *Παραδοσιακή θρησκευτική συμπεριφορά και θρησκευτική λαογραφία, Οδυσσέας.*
- (1994) *Όψεις της καθημερινής ζωής των βυζαντινών από αγιολογικά κείμενα, Ηρόδοτος.*
- (1994) *Συμβολή στη μεθοδολογία της επιτόπιας λαογραφικής έρευνας, Οδυσσέας.*

ΓΕΩΡΓΙΟΣ Ν. ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΙΔΗΣ, ΕΙΔ. ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ

Ο Γεώργιος Αικατερινίδης είναι πτυχιούχος της Φιλοσοφικής Σχολής του Πανεπιστημίου Αθηνών, Διδάκτωρ Λαογραφίας του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων Επίτιμος Διδάκτωρ

Φιλοσοφικών και Κοινωνικών Σπουδών του Πανεπιστημίου Κρήτης. Εργάστηκε επί σειρά ετών ως συντάκτης (μετέπειτα ερευνητής) στο Κέντρο Λαογραφίας της Ακαδημίας Αθηνών, ενώ διατέλεσε και διευθυντής Ερευνών του εν λόγω ερευνητικού κέντρου.

Με μακρόχρονη εμπειρία στην επιτόπια έρευνα, έχει πραγματοποιήσει εξήντα περίπου επιστημονικές αποστολές ιδιαίτερα στον Βορειοελλαδικό χώρο και στην Κρήτη αποθησαυρίζοντας πλουσιότατο πρωτογενές λαογραφικό υλικό με καταγραφή, ηχογράφιση, φωτογράφιση και πρωτοποριακά με κινηματογράφιση.

Έχει δημοσιεύσει πληθώρα εργασιών αυτοτελώς ή σε επιστημονικά περιοδικά και πρακτικά συνεδρίων καθώς και μεγάλο αριθμό λαογραφικών άρθρων σε εγκυκλοπαίδειες και σε ποικίλα άλλα έντυπα.

Δίδαξε λαογραφία στο Ανοιχτό Πανεπιστήμιο του Δήμου Θεσσαλονίκης, στην Κρατική Σχολή Ορχηστικής Τέχνης, σε Προγράμματα Επιμόρφωσης Εκπαιδευτικών και σε σεμινάρια πολλών πολιτιστικών συλλόγων, συνεργάζεται δε κατά καιρούς με το ραδιόφωνο και την τηλεόραση.

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΑΥΔΙΚΟΣ, ΜΕΛΟΣ

Ο Ευάγγελος Αυδίκος γεννήθηκε στην Πρέβεζα, με καταγωγή από το Συρράκο. Πήρε το πτυχίο του κλασικού τμήματος της Φιλοσοφικής Σχολής του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων και υπηρέτησε στη Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση . Εκπόνησε τη διατριβή του στο τμήμα Ιστορίας - Αρχαιολογίας του

Πανεπιστημίου Ιωαννίνων (1992).Υπηρετεί ως Καθηγητής Λαογραφίας στο Τμήμα Ιστορίας, Αρχαιολογίας και Κοινωνικής Ανθρωπολογίας του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας. Διετέλεσε πρόεδρος του τμήματος(2006-2008) και διευθυντής του Τομέα Κοινωνικής Ανθρωπολογίας. Έχει λάβει μέρος σε πολλά συνέδρια στην Ελλάδα και το εξωτερικό(Ρίο ντε Τζανέιρο, Ανκορατζ Αλάσκας, Κωνσταντινούπολη, Σόφια, κ.λπ.). Άρθρα του έχουν δημοσιευτεί σε ελληνικά και ξένα περιοδικά (Journal of American Folklore).

Έργα του:

- Πρέβεζα 1945 - 1990. Όψεις της μεταβολής μιας επαρχιακής πόλης, Εκδόσεις Δήμου Πρέβεζας, 1992.
- Η ταυτότητα της περιφέρειας στο Μεσοπόλεμο. Το παράδειγμα της Ηπείρου, Εκδόσεις Καρδαμίτσα, Αθήνα 1993.
- Το λαϊκό παραμύθι. Θεωρητικές προσεγγίσεις, Εκδόσεις Οδυσσέας, Αθήνα 1994.
- Το παιδί στην παραδοσιακή και τη σύγχρονη κοινωνία, Εκδόσεις Ελληνικά Γράμματα, Αθήνα 1996.
- Λαϊκός λόγος διακονών Θεία Σοφία. Μεγάλου Βασιλείου , Εις την αρχήν των παροιμιών, Εκδόσεις Ελληνικά Γράμματα, Αθήνα 1997.
- Από τη Μαρίτσα στον Έβρο. Πολιτισμικές συγκλίσεις και αποκλίσεις. Δήμος Τυχερού, Αλεξανδρούπολη 1998.
- Ήταν μια φορά κι έναν καιρό αλλά μπορεί να γίνει και τώρα. Η εκπαίδευση ως χώρος διαμόρφωσης παραμυθάδων, Εκδόσεις Ελληνικά Γράμματα, Αθήνα 1999.

- Χάλασε το χωριό μας χάλασε. Ιστορίες περί ακμής και πτώσης στη Λευκίμη Έβρου, Δήμος Τυχερού, Αλεξανδρούπολη 2002.
- Μουσική και μουσικοί της Θράκης, Αλεξανδρούπολη 2002.
- Η Θράκη και οι άλλοι. Ιχνηλατώντας τα πολιτισμικά όρια και την ιστορική μνήμη. Εκδόσεις Οδυσσέας, Αθήνα 2007.
- Εισαγωγή στις Σπουδές του Λαϊκού Πολιτισμού. Λαογραφίες, Λαϊκοί Πολιτισμοί, Ταυτότητες, Εκδόσεις Κριτική, Αθήνα 2009.
- Από την προξενήτρα στα Γραφεία Συνοικεσιών, Εκδόσεις Πεδίο, Αθήνα 2010.

Επιμέλεια εκδόσεων:

- Πρακτικά Διεθνούς Συνεδρίου «Η ιστορία της Πρέβεζας», Πρέβεζα: Εκδόσεις Δήμου Πρέβεζας, 1993.
- Πρακτικά Επιστημονικού Συμποσίου «Κώστας Κρυστάλλης», Πρέβεζα: Εκδόσεις Δήμου Πρέβεζας, 1994.
- Πρακτικά Επιστημονικού Συμποσίου «Νικόλαος Κονεμένος . Ένας ριζοσπάστης λόγιος του 19ου αιώνα. Πρέβεζα: Εκδόσεις Δήμου Πρέβεζας, 1995.
- Συλλογικός τόμος «Από το παραμύθι στα κόμικς. Παράδοση και νεωτερικότητα». Αθήνα: Οδυσσέας, 1996.
- Κρήτη και λαϊκός πολιτισμός. Τοπικότητες: αντιστάσεις, μεταβολές, συνθέσεις, Εκδόσεις Ταξιδευτής, Αθήνα 2007.
- Ο Ασπροπόταμος στο χώρο και το χρόνο, Φιλεκπαιδευτική Αδελφότητα Τζούρτζας Αθαμανίας, Τρίκαλα 2009.

- Λαϊκοί Πολιτισμοί και Σύνορα στα Βαλκάνια, Εκδόσεις Πεδίο, Αθήνα 2010.

ΜΑΝΟΛΗΣ ΣΕΡΓΗΣ, ΜΕΛΟΣ

Ο Μανόλης Γ. Σέργης γεννήθηκε στη Νάξο το 1957. Σπούδασε φιλολογία στη Φιλοσοφική Σχολή του Πανεπιστημίου Αθηνών (1975-79) και έκανε μεταπτυχιακές σπουδές στο Παιδαγωγικό Τμήμα Δημοτικής Εκπαίδευσης του ίδιου Πανεπιστημίου, όπου και εκπόνησε τη διδακτορική του διατριβή. Επί 23 έτη εργάστηκε ως φιλόλογος σε δημόσια λύκεια της Δυτικής Αττικής. Τον Σεπτέμβριο του 2003 εξελέγη επίκουρος καθηγητής λαογραφίας στο Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης, στο Τμήμα Γλώσσας, Φιλολογίας και Πολιτισμού των Παρευξείνιων Χωρών, ενώ το 2012 εξελέγη στο ίδιο τμήμα αναπληρωτής καθηγητής. Έχει συμμετάσχει σε πολλά ελληνικά και διεθνή συνέδρια, με αντίστοιχες εισηγήσεις, λαογραφικού περιεχομένου. Είναι μέλος πολλών επιστημονικών εταιρειών και πολιτιστικών συλλόγων.

Επιλογή από τα έργα του:

- Το μοναστήρι των Αγίων Τεσσαράκοντα Μαρτύρων στο Γλινάδο Νάξου, έκδοση του Προοδευτικού Ομίλου Νάξου, Αθήνα, 1990, σσ. 135.
- Λαογραφικά και Εθνογραφικά από το Γλινάδο Νάξου, έκδοση του Προοδευτικού Ομίλου Γλινάδου Νάξου, Αθήνα 1994, σσ. 675.

- Γεώργιος Σχολάριος-Γεννάδιος Β'. Πρώτος μετά την Άλωση οικουμενικός Πατριάρχης. Εθνοϊστορική μελέτη, Δημιουργία, Αθήνα 1996, σσ. 126.
- Μια ανέκδοτη ρίμα του Ναξιώτη λαϊκού ποιητή Αντώνη Χουζούρη (λαογραφική μελέτη). Πρόλογος Μηνάς Αλ. Αλεξιάδης, Αθήνα 1996, σσ. 80.
- “Λαογραφικά των εκλογών” (1920-1981) από ένα Ναξιώτικο χωριό. Συμβολή στη “Λαογραφία των εκλογών” και στη μελέτη του Κυκλαδικού χώρου. Πρόλογος Μ. Γ. Μερακλής, Αθήνα 1998, σσ. 128.
- Εφημερίδες και Λαογραφία. Η ταυτότητα μιας Ναξιακής εφημερίδας. Διαθλάσεις της Ιστορίας και της Ελληνικής κοινωνίας του 19ου αι. και των αρχών του 20ού, Αθήνα 2000, σσ. 560.
- Ο Ζακύνθιος μοναχός Παχώμιος Ρουσάνος και ο λαϊκός πολιτισμός του 16ου αιώνα, εκδόσεις Paulos, Αθήνα 2000, σσ. 224.
- Ο καθηγητής Δ. Β. Οικονομίδης και οι ελληνορουμανικές σπουδές. Βιβλιογραφικός οδηγός, έκδοση της Ομοσπονδίας Ναξιακών Συλλόγων, Αθήνα 2003, σσ. 64.
- Ακληρήματα: Οι αλληλοσατιρισμοί ως όψεις της ετερότητας στην αρχαία και τη νεότερη Ελλάδα, Αντώνης Αναγνώστου, Αθήνα 2005, σσ. 268.
- Διαβατήριες τελετουργίες στον Μικρασιατικό Πόντο (μέσα 19ου αι. - 1922): γέννηση, γάμος, θάνατος, Ηρόδοτος, Αθήνα 2007, σσ. 347.

- Εκκλησιαστικός λόγος και λαϊκός πολιτισμός τον 16ο αιώνα: Η περίπτωση του Παχωμίου Ρουσάνου, Αφοι Κυριακίδη, Θεσσαλονίκη 2008, σσ. 300.

ANNA ΛΥΔΑΚΗ, ΜΕΛΟΣ

Η Άννα Λυδάκη γεννήθηκε στο Ηράκλειο Κρήτης. Σπούδασε παιδαγωγικά στο Ηράκλειο και στην Αθήνα και κοινωνιολογία στο Πάντειο Πανεπιστήμιο. Υπέβαλε τη διδακτορική της διατριβή στην κοινωνική λαογραφία στο Πανεπιστήμιο Αθηνών (ΠΤΔΕ). Σήμερα είναι αναπληρώτρια καθηγήτρια στο Τμήμα Κοινωνιολογίας του Παντείου Πανεπιστημίου, όπου διδάσκει ποιοτικές μεθόδους κοινωνικής έρευνας και κοινωνική λαογραφία. Έχει συμμετάσχει σε ελληνικά και σε διεθνή συνέδρια, ενώ τα βιβλία της για τους Τσιγγάνους έχουν μεταφραστεί στα ουγγρικά.

Επιλογή από τα έργα της:

- (2012) *Ισκιοι κι αλαφροϊσκιωτοι*, Εκδόσεις Παπαζήση.
- (2012) *Μέσα από την κάμερα*, Εκδόσεις Παπαζήση.
- (2009) *Μέσα από την κάμερα*, Ελληνικά Γράμματα.
- (2003) *Ισκιοι κι αλαφροϊσκιωτοι*, Ελληνικά Γράμματα.
- (2001) *Ποιοτικές μέθοδοι της κοινωνικής έρευνας*, Εκδόσεις Καστανιώτη.
- (2000) *Μπαλαμέ και Ρομά*, Εκδόσεις Καστανιώτη.
- (1998) *Οι τσιγγάνοι στην πόλη*, Εκδόσεις Καστανιώτη.

ΑΛΕΚΟΣ ΦΛΩΡΑΚΗΣ, ΜΕΛΟΣ

Ο Αλέκος Ε. Φλωράκης είναι διδάκτωρ εθνολόγος-λαογράφος και ποιητής. Γεννήθηκε στην Αθήνα το 1948. Σπούδασε στην Αθήνα πολιτικές επιστήμες και στο Παρίσι εθνογραφία, εθνολογία και κοινωνική ανθρωπολογία, με υποτροφία του Ιδρύματος Ωνάση. DEA της Ecole des Hautes Etudes en Sciences Sociales (Ανθρωπολογία της Θρησκείας), διδάκτωρ του Εθνικού Μετσόβιου Πολυτεχνείου (Προβιομηχανική Τεχνολογία). Σπούδασε επίσης δημοσιογραφία και δημόσιες σχέσεις και εργάστηκε για ένα διάστημα ως δημοσιογράφος. Δημοσίευσε πολλά αυτοτελή βιβλία και πολλές μελέτες σε επιστημονικά περιοδικά, πρακτικά συνεδρίων και συλλογικούς τόμους, με θέματα αναφερόμενα στην παραδοσιακή τεχνολογία, τη μαρμαρογλυπτική και άλλες μορφές της νεοελληνικής χειροτεχνίας, τη λαϊκή θρησκεία και τον ιερό χώρο, την εθνογλωσσολογία, την ονοματολογία και την εραλδική. Υπήρξε συνεργάτης διαφόρων ερευνητικών και πολιτιστικών ιδρυμάτων, μουσείων και οργανισμών και του "Οργανισμού Πολιτιστικής Πρωτεύουσας της Ευρώπης, Θεσσαλονίκη 1997" στην έκθεση "Θησαυροί του Αγίου Όρους". Διετέλεσε επίσης πρώτος διευθυντής του "Ιδρύματος Τηνιακού Πολιτισμού", συνεδριακού, εκθεσιακού και ερευνητικού κέντρου, το οποίο και οργάνωσε, και επιστημονικός υπεύθυνος του Μουσείου Μαρμαροτεχνίας του Πολιτιστικού Ιδρύματος Ομίλου Πειραιώς, στον Πύργο Τήνου. Δίδαξε "λαϊκή τέχνη και αρχιτεκτονική" στη Σχολή Ξεναγών ΕΟΤ της Αθήνας, και

"λαϊκή τέχνη" στα Π.Ε.Κ. (Περιφερειακά Επιμορφωτικά Κέντρα) του Υπουργείου Παιδείας. Έκανε ανακοινώσεις σε συνέδρια, καθώς και πολλές ομιλίες και διαλέξεις. Έγραψε τα κείμενα ή συνεργάστηκε ως επιστημονικός σύμβουλος σε 18 ερευνητικά ντοκιμαντέρ, για την ΕΡΤ και άλλους φορείς. Συνέταξε και επιμελήθηκε την ψηφιακή παρουσίαση των κειμηλίων και εκθεμάτων του Πανελληνίου Ιερού Ιδρύματος Ευαγγελιστρίας Τήνου και του Ιδρύματος Τηνιακού Πολιτισμού στο διαδίκτυο (Περιφέρεια Νοτίου Αιγαίου). Είναι μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου της Ελληνικής Λαογραφικής Εταιρείας και της Εταιρείας Κυκλαδικών Μελετών, ιδρυτικό μέλος της Ελληνικής Εταιρείας Εθνολογίας και της Εταιρείας Τηνιακών Μελετών (της οποίας διετέλεσε αντιπρόεδρος), της Ελληνικής Ονοματολογικής Εταιρείας, της Εραλδικής και Γενεαλογικής Εταιρείας Ελλάδος κ.ά. Έχει τιμηθεί με Βραβείο Ακαδημίας Αθηνών, της Ελληνικής Εταιρείας Χριστιανικών Γραμμάτων και της Εν Αθήναις Γλωσσικής Εταιρείας, με τιμητική διάκριση του Επαρχείου Τήνου και του Δήμου Εξωμβούργου Τήνου, με τιμητικό δίπλωμα της Αδελφότητας των εν Αθήναις Τηνίων και με άλλες διακρίσεις. Στη λογοτεχνία πρωτοεμφανίστηκε σε ηλικία 19 ετών, στη "Φιλολογική Βραδυνή". Μέχρι σήμερα έχει δημοσιεύσει επτά ποιητικές συλλογές κι ένα βιβλίο με δοκίμια. Από τους πρωτεργάτες της ποιητικής γενιάς του '70, δημοσίευσε το 1971, σε συνεργασία με τον Στέφανο Κ. Μπεκατώρο, την ποιητική ανθολογία "Η νέα γενιά 1965-1970" (εκδ. Κέδρος), την πρώτη που αποτίμησε μια σειρά νέων τότε ποιητών που αργότερα καθιερώθηκε να ονομάζονται "Γενιά του '70". Το 2001 εκδόθηκε από το Δήμο Τήνου η πολυσέλιδη ανθολογία του "Τηνίων Πολιτεία", ανθολόγιο λογοτεχνίας και πολιτισμού. Είναι μέλος της Εθνικής Εταιρείας των Ελλήνων Λογοτεχνών.

ΔΙΟΝΥΣΗΣ ΜΟΥΣΜΟΥΤΗΣ, ΜΕΛΟΣ

Ο Διονύσης Ν. Μουσμώτης γεννήθηκε στην Αθήνα το 1960, συγγραφέας, κριτικός, διευθυντής του περιοδικού "Ιστορία". Στο παρελθόν εργάστηκε ως στέλεχος εμπορικών επιχειρήσεων (έως το 1995). Την δεκαετία του 1980 εργάστηκε στο Κέντρο Τύπου Μείζονος Ελληνισμού. Έχει δημοσιεύσει, από τα τέλη της δεκαετίας του 1970, σειρά μελετημάτων και άρθρων που αφορούν τα νεοελληνικά γράμματα και το θέατρο, καθώς και κριτικές. Επίσης έχει συμμετάσχει σε πολλά επιστημονικά συνέδρια. Μελετήματα, δοκίμια και κριτικές του έχουν δημοσιευθεί σε περιοδικά, εφημερίδες, πρακτικά συνεδρίων, επετειακούς, αφιερωματικούς τόμους, συλλογικά έργα, κ.α. Ενδεικτικά αναφέρονται οι εφημερίδες "Η Καθημερινή", "Ελευθεροτυπία", και οι περιοδικές εκδόσεις: "Ελληνικός Κόσμος", "Επίλογος", "Επτανησιακά Φύλλα", "Πόρφυρας", "Κεφαληνικά Χρονικά", "Νέα Εστία", "Οδός Πανός", "Περίπλους", "Κ(Περιοδικό Κριτικής Λογοτεχνίας και Τεχνών)", "Διαβάζω", "Ιστορία Εικονογραφημένη", "Επίλογος", "Ακτή", "Πάροδος", "Μουσικός Ελληνομνήμων", "Ιονικά Ανάλεκτα", κ.ά. Επιμελήθηκε αφιερώματα για τους Διονύσιο Σολωμό, Ανδρέα Κάλβο, Ούγκο Φόσκολο, Νίκο Καββαδία, Αλέξανδρο Παπαδιαμάντη, Οδυσσέα Ελύτη, καθώς και για το ιστορικό μυθιστόρημα, το αστυνομικό μυθιστόρημα, την ταξιδιωτική λογοτεχνία κ.ά. στο περ. "Διαβάζω" και την εφ. "Ελευθεροτυπία". Αρθρογραφεί στον τοπικό Τύπο της ιδιαίτερης πατρίδας του Ζακύνθου από το 1975. Από το 2000 έως το 2002 εξέδιδε την ετήσια έκδοση "Ζάκυνθος, Λογοτεχνικό

Ιστορικό και Λαογραφικό Ημερολόγιο". Έχει ανθολογήσει στο "Ελληνομουσείον / Ακτή" ζακυνθινούς ποιητές. Είναι μέλος πολλών εταιρειών, επιστημονικών σωματείων, οργανισμών και πολιτιστικών φορέων, όπως της Ιστορικής και Εθνολογικής Εταιρείας Ελλάδος, της Εραλδικής και Γενεαλογικής Εταιρείας, της Ελληνικής Λαογραφικής Εταιρείας, της Εθνικής Εταιρείας Ελλήνων Λογοτεχνών, της Εταιρείας Κερκυραϊκών Σπουδών, του Μουσείου Σολωμού και Επιφανών Ζακυνθίων, του Μουσικού και Δραματικού Συλλόγου "Ωδείον Αθηνών", του Κέντρου Έρευνας και Μελέτης του Ελληνικού Θεάτρου-Θεατρικό Μουσείο, κ. α. ενώ έχει εκλεγεί στα Δ. Σ. της Ελληνικής Λαογραφικής Εταιρείας, του Ελληνικού Ρ. Ε. Ν. και του Συλλόγου "Ούγος Φώσκολος". Το 2011 βραβεύτηκε από την Ακαδημία Αθηνών με το Βραβείο Δοκιμίου του Ιδρύματος Ουράνη για το βιβλίο του "Ούγκο Φώσκολο, Ιστορικά και βιογραφικά παραλειπόμενα".

Ενδεικτικές Μελέτες του:

- "Το θέατρο στην πόλη της Ζακύνθου 1901-1915", εκδ. Μπάστας 1999.
- "Γρηγόριος Ξενόπουλος (1867-1951). Χρονολόγιο και λεύκωμα", εκδ. Περίπλους 2001.
- "Ο Ρώμας και το θέατρο", εκδ. Πλατύφορος, 2002.
- "Ο Πίος Μαρτζώκης και το ζακυνθινό κωμειδύλλιο", εκδ. Τρίμορφο 2006.
- "Ο Ξενόπουλος το Αριστείον η απεργία και οι Φοιτηταί", εκδ. Τρίμορφο 2006.
- "Ο Ξενόπουλος ο Μαλάνος και η θεατρική Αλεξάνδρεια", εκδ. Γαβριηλίδης 2007.

- "Επιστολές του Διονύση Ρώμα στον Κωστή Μπαστιά και στον Αλέξη Μινωτή", Τρίμορφο 2007.
- "Ο Τιμολέων Αμπελάς, η Λίνα Δράκα και η Ζάκυνθος", εκδ. Τρίμορφο 2009.
- "Ούγκο Φόσκολο, Ιστορικά και βιογραφικά παραλειπόμενα", εκδ. Τρίμορφο 2010.